# Voorstel aan Gemeenteraad

Registratienummer: 2823734

## Onderwerp
Strategische gebiedsvisie omgeving Chemelot

## Voorstel / Beslispunten
De raad wordt gevraagd:
1. De *Strategische gebiedsvisie omgeving Chemelot* vast te stellen;
2. Het college op te dragen deze als richtinggevend kader te hanteren voor de publiekrechtelijke vertaling in de omgevingsvisie en de omgevingsplannen.

## Samenvatting / openbare besluitenlijst
Met het vaststellen van de *Strategische gebiedsvisie voor de omgeving van Chemelot* verankeren we met de Provincie Limburg, gemeente Stein, Chemelot, Brightlands Chemelot Campus en DSM een gezamenlijk toekomstperspectief voor de fysieke leefomgeving rondom Chemelot. De gebiedsvisie vormt een richtinggevend kader voor de doorontwikkeling van het gebied en daarmee voor de omgevingsvisie.

| | |
|---|---|
| Burgemeester<br>mr. J.Th.C.M. Verheijen | Gemeentesecretaris<br>mr. G.J.C. Kusters |

## Toelichting voorstel

Een van de belangrijke processen rondom Chemelot is het dialoogproces in het kader van de *Strategische gebiedsvisie voor de omgeving van Chemelot* (hierna ten noemen 'gebiedsvisie'). De omgeving van Chemelot is een dynamisch gebied in ontwikkeling. De bedrijven op Chemelot en ook inwoners en bedrijven in de steden en dorpen in het gebied willen zich blijven ontwikkelen. Daarnaast willen zij bestaande waardes koesteren en versterken. Er zijn verschillende mogelijke doelen voor de beperkt beschikbare ruimte. Er heerst een gevoel dat het gebied zich lange tijd niet heeft ontwikkeld. Versterking van de leefomgeving is nodig. Tegelijkertijd noodzaken mondiale ontwikkelingen en de recente klimaatafspraken Chemelot tot een omvangrijke transitie van de huidige fossiele naar een circulaire industrie. Dit vergt ruimte. Afstemming tussen Chemelot en haar omgeving is daarom nodig. Met het vaststellen van de gebiedsvisie verankeren we met de Provincie Limburg, gemeente Stein, Chemelot, Brightlands Chemelot Campus en DSM een gezamenlijk toekomstperspectief voor de fysieke leefomgeving rondom Chemelot. Hiermee komt er duidelijkheid in het gebied en kan gewerkt worden aan versterking van de leefbaarheid én de transitie van Chemelot. De gebiedsvisie betreft een strategische verkenning die weergeeft hoe de ambities van alle partijen in het gebied een plek krijgen. De gebiedsvisie bevat een schematische weergave van de toekomstige ruimtelijke indeling van het gebied. Ze inspireert, nodigt uit en bevat richtinggevende keuzes voor het borgen en versterken van bestaande waarden en voor gebiedsontwikkeling.

Het afgelopen jaar is intensief gesproken met de verschillende belanghebbenden in het gebied. Naast de samenwerkingspartners zijn hier ook de inwoners rondom Chemelot, de verschillende belangengroepen, Waterschap Limburg en de gemeente Beek bij betrokken. Tijdens themasessies is de raad eerder meegenomen in het proces (11 november 2020 en 18 maart 2021). Tijdens de Ronde van april 2021 is de conceptversie van de gebiedsvisie besproken met de raad en heeft zij haar standpunten meegegeven. Deze zijn verwerkt in de definitieve versie.

Dit inclusieve proces heeft geleid tot een gedragen visie waarin de verschillende belangen en bijbehorende doelen voor de omgeving van Chemelot met elkaar in balans zijn gebracht. Ambities zijn opgehaald en er is aangesloten bij de Chemelot Circular Hub (CCH), het NOVI-gebied Zuid-Limburg en de Toekomstvisie 2030. De verschillende ruimtelijke doelen voor het gebied zijn benoemd. In hoofdlijnen gaat het om:

- een sterk en gezond stedelijk gebied;
- een b(l)oeiend landelijk gebied;
- een innovatieve en circulaire economie.

Om dit te bereiken zet de gebiedsvisie in op een juiste balans tussen Chemelot en haar omgeving door de circulaire transitie van Chemelot te verbinden met de versterking van de brede welvaart van de regio. De gebiedsvisie schept daarvoor ruimte voor een grensoverschrijdende circulaire economie. Ze combineert dit met een goed woon- en leefklimaat op de thema's milieu en veiligheid en het versterken van groen, natuur en landschap. Ook is er invulling gegeven aan het multimodaal ontsluiten van de regio en het benutten van de cultuurhistorie als basis voor een innovatieve regio.

De gebiedsvisie schetst een samenhangend toekomstperspectief voor de verschillende onderdelen van het gebied, zoals Graetheide, de omgeving Stein, omgeving Geleen, de omgeving Beek en Chemelot zelf: het toekomstbeeld voor de omgeving van Chemelot. De woonwijken en kernen rond Chemelot zijn groen, klimaatadaptief en goed bereikbaar. Het voorzieningenniveau is op peil en ondersteunt de sociale cohesie en de gezondheid. We houden Graetheide groen en versterken de ecologische structuren tussen het Rivierpark Maasvallei en de vallei van de Geleenbeek en het Heuvelland. Het OV is verbeterd en aangevuld met mobiliteitshubs waar je gemakkelijk van vervoersmiddel kunt wisselen. We verbeteren groenstructuren en fietspaden in de wijken rondom Chemelot en we versterken de transportmogelijkheden via bijvoorbeeld buisleidingen en het kanaal. We transformeren het centrum van Geleen als proeftuin voor de circulaire economie en verbeteren

de fysieke verbinding en een complementaire programmering met de Brightlands Chemelot Campus. Diverse bedrijventerreinen in de omgeving van Chemelot worden gerevitaliseerd waarbij nieuwe, veilige en milieuvriendelijke circulaire bedrijven een plek kunnen krijgen op leegstaande of vrijgekomen kavels. En de Campus kan onder voorwaarden uitbreiden op De Lexhy als er onvoldoende ruimte is binnen de huidige site.

De gebiedsvisie vormt hiermee de ruimtelijke vertaling van de Toekomstvisie 2030 van de gemeente Sittard-Geleen voor wat betreft de omgeving van Chemelot. De concreetheid van de gebiedsvisie maakt het mogelijk om precies te worden in de totstandkoming van de waarden die benoemd zijn in de Toekomstvisie 2030. Met de gebiedsvisie geven we invulling aan de in de Toekomstvisie benoemde speerpunten *Naar een duurzame, innovatieve en veilige bedrijvigheid* en *Naar een duurzame, diverse en veilige woon- en leefomgeving* waar het gaat om Chemelot en haar omgeving. Het betreft de invulling van het fysiek-ruimtelijke aspect van de waarden uit de Toekomstvisie 2030: sociale veerkracht, economische veerkracht en ecologische veerkracht. De totstandkoming van en de samenwerking voortkomend uit de gebiedsvisie geeft invulling aan de waarde institutionele veerkracht. De gebiedsvisie raakt tenslotte aan de invulling van de ontwikkelpaden Geleen Centrum en Circulaire Samenleving.

Op basis van deze gebiedsvisie kan de komende jaren samen gewerkt worden aan acties die het toekomstbeeld dichterbij brengen. Na vaststelling van de gebiedsvisie wordt hiertoe een gezamenlijke uitvoeringsagenda uitgewerkt. De samenwerking wordt bekrachtigd in een convenant. Concrete projecten of programma's voortvloeiend uit de gebiedsvisie komen, wanneer hierbij een gemeentelijke rol is weggelegd, te zijner tijd terug in de raad. Onderdeel van ons aandeel in de uitvoering is de publiekrechtelijke verankering in achtereenvolgens de omgevingsvisie en de omgevingsplannen. Op onderdelen wijkt de gebiedsvisie af van de vigerende omgevingsvisie waarin de circulaire transitie van Chemelot en de campusuitbreiding op De Lexhy nog niet zijn verankerd. De gebiedsvisie vormt dan ook een belangrijke bouwsteen voor de in het komende jaar op te stellen omgevingsvisie.

## Financiën

Het vaststellen van de Strategische gebiedsvisie voor de omgeving van Chemelot heeft geen directe financiële gevolgen. Het gemeentelijk aandeel in het opstellen van de gebiedsvisie is betaald uit de reguliere begroting. Na vaststelling wordt een uitvoeringsagenda opgesteld. Eventuele financiële consequenties voor Sittard-Geleen ten behoeve van de uitvoering van de gebiedsvisie worden separaat ter besluitvorming ingebracht en ten eerste meegenomen in de begroting 2023.

## Duurzaamheid

De gebiedsvisie schept ruimte voor de circulaire transitie van Chemelot en verbindt deze met de versterking van de brede welvaart van de regio. De gebiedsvisie schept daarvoor ruimte voor een grensoverschrijdende circulaire economie. En combineert dit met een goed woon- en leefklimaat op de thema's milieu en veiligheid en het versterken van groen, natuur en landschap. Ook is er invulling gegeven aan het multimodaal ontsluiten van de regio en het benutten van de cultuurhistorie als basis voor een innovatieve regio.

## Inclusie

De gebiedsvisie zet in op een juiste balans tussen Chemelot en haar omgeving waaronder de versterking van de multimodale bereikbaarheid van Chemelot. De gebiedsvisie is tot stand gekomen in een inclusief dialoogproces waarin informatie voor iedereen beschikbaar en begrijpelijk is geweest.

## Beginspraak

De voorliggende gebiedsvisie is tot stand gekomen in een intensief participatief proces waarin alle betrokken partijen in het gebied meedacht hebben. Naast het directe opdrachtgeverschap van gemeenten Sittard-Geleen en Stein, Provincie Limburg, Chemelot, Brightlands Chemelot Campus en DSM, zijn door middel van verschillende dialoogsessies de bredere groep van belanghebbenden (omwonenden, belangengroepen, bedrijven en overheden) actief betrokken. Met in het bijzonder de klankbordgroep Chemelot. In het ontwerpteam met daarin ambtelijke vertegenwoordiging van de zes opdrachtgevers waren ook twee omwonenden vertegenwoordigd. Via een projectwebsite was inspraak van een ieder mogelijk. Dit inclusieve proces heeft geleid tot een gedragen visie waarin de verschillende belangen en bijbehorende doelen voor de omgeving van Chemelot met elkaar in balans zijn gebracht. Een reactienota met de verslagen van de gehouden dialogen en de binnengekomen reacties op de concept gebiedsvisie en hoe deze zijn verwerkt is bijgevoegd (bijlagen 2a en 2b). Ook de reactiebrief van de gemeente Sittard-Geleen is hierin opgenomen.

## Bijlagen

Bijlage 1: Strategische gebiedsvisie omgeving Chemelot
Bijlage 2a: Verslagen en schriftelijke reacties
Bijlage 2b: Reactienota

| Voorstel aan **Gemeenteraad** | |
|---|---|
| Steller : Cas Denissen<br>Telefoon : 14046<br>E-mail : cas.denissen@sittard-geleen.nl<br>Cluster: Omgeving<br><br>Portefeuillehouder:<br>P.M. Meekels | Reg. nummer : 2823734<br><br>Reg. datum : 02 november 2021<br>Reg.nummer(s) bijlagen : |